

ресурсів і забезпеченні суспільного доступу до них, з урахуванням використання Інтернет-технологій, на думку експертів, неухильно зростатиме.

Література

1. Рекомендації міжнародної наукової конференції «Еволюція структури і функцій бібліотекознавства під впливом сучасних інформаційних технологій» [Текст] // Бібліотечний вісник. – 2010. – № 6. – С. 70.
2. Горовий, В. Бібліотеки як сучасні центри української інформатизації [Текст] / В. Горовий // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2009. – Вип. 25. – С. 23–35.
3. Гранчак, Т. Сучасна бібліотека в системі соціальних комунікацій [Текст] / Т. Гранчак // Бібліотечний вісник. – 2010. – № 6. – С. 55–58.
4. Ковальчук, С. Сучасні форми роботи в бібліотеках (інформація до словника успішного бібліотекаря) [Текст] / С. Ковальчук // Бібліотечна планета. – 2014 – № 2. – С. 24–26.
5. Копанєва, В. Бібліотека в системі наукової електронної комунікації [Текст] / В. Копанєва // Бібліотечний вісник. – 2007. – № 5. – С. 3–9.
6. Кушнарєнко, Н. М. Бібліотечне краєзнавство [Текст] : підручник / Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання, 2007. – 502 с.

УДК 378:025.5

Жукова В. П.

(м. Харків)

ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ В БІБЛІОТЕКАХ ЯК ТРАНСФЕР ЗНАНЬ

Розглядається проблема взаємного трансферу знань під час проходження практики студентами спеціалізації «книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» Харківської державної академії культури в бібліотеках.

Ключові слова: бібліотечна освіта, практика студентів, трансфер знань.

Рассматривается проблема взаимного трансфера знаний во время прохождения практики студентами специализации «книговедение, библиотекведение и библиографии» Харьковской государственной академии культуры в библиотеках.

Ключевые слова: библиотечное образование, практика студентов, трансфер знаний.

The problem of the mutual transfer of knowledge during the internship students specialization "Bibliology, Library and Bibliography" Kharkiv State Academy of Culture in libraries.

Key words: library education, the practice of students, transfer of knowledge.

Стрімкий розвиток постіндустріального суспільства зумовив запровадження комп'ютерних технологій у життєдіяльність людства та надав доступ до надійних джерел інформації, позбавив від рутинної роботи, забезпечив високий рівень автоматизованої обробки інформації у виробничій і соціальній сферах. Рушійною силою розвитку суспільства знань має стати виробництво якісного інформаційного продукту. В сучасному суспільстві поступово змінюється не тільки виробництво, але й життєвий устрій та система цінностей. Від особистості суспільство потребує постійного творчого розвитку, зросте попит на знання, а відповідно і на висококваліфікованих фахівців.

Сучасні соціально-економічні умови ставлять перед вищими навчальними закладами завдання, які неможливо вирішити, дотримуючись лише традиційних форм і методів роботи освітніх установ. Сьогодні необхідно трансформувати систему підготовки бібліотечних кадрів у вищих навчальних закладах (ВНЗ): розширити асортимент спеціальностей та спеціалізацій, розробити освітні стандарти за фахом, збільшити кількість набору студентів на бібліотечні факультети відповідно потребам суспільства, реорганізувати виробничу та переддипломну практику та практичні заняття студентів, централізовано працевлаштувати випускників, зацікавлювати бібліотеки у прийнятті випускників на роботу.

Метою статті є дослідження взаємного трансферу знань під час проходження практики студентами спеціалізації «книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» Харківської державної академії культури в бібліотеках Харкова.

Трансфер знань з метою підготовки висококваліфікованого спеціаліста – одна з основних функцій ВНЗ. Тема є актуальною оскільки вища освіта на сучасному етапі перебуває в стані модернізації. У цей період необхідно переробляти навчальні плани, створювати нові навчальні курси, забезпечувати професійну підготовку, науково-дослідницьку, творчо-виконавську і виховну діяльність, брати участь у міжнародних проектах з обміну досвідом освітніх технологій та ефективно використовувати вітчизняні установи для проходження практики студентів для факультетів ВНЗ які мають напрям підготовки книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія це, традиційно, бібліотеки різних видів і типів.

Трансфер знань – це система заходів щодо організації багатоаспектної і багаторівневої взаємодії між ВНЗ та його зовнішнім оточенням, в тому числі і на місці практики студентів та їхньої майбутньої професійної діяльності у бібліотеці. Знання – це сукупність відомостей і здібностей, які використовуються студентами для вирішення завдань, а також дозволяють інтерпретувати інформацію. Вони залежить від контексту і часу та містять базові, практичні, й емоційні елементи [2].

Студенти факультетів ВНЗ які мають напрям підготовки «книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» проходять виробничу практику 3, 4 курсах, на 5-му – переддипломну. Практика організовується і проводиться відповідно до законів, інструкцій і положень Міністерства освіти і науки щодо організації практики студентів ВНЗ.

Усі види практики здійснюються на основі договорів ВНЗ з бібліотеками різних видів і типів. Основною метою практики є формування у студентів уявлення про майбутню професійну діяльність, використання сучасних технології у діяльності бібліотеки, збір необхідної документації та інформації для написання звіту з практики, а також підготовку курсових і дипломних робіт. Методичне керівництво практикою здійснюють викладачі кафедр академії спільно з адміністрацією та провідними фахівцями бібліотек.

Організація і проведення всіх видів практики здійснюється за єдиним алгоритмом, що передбачає такі етапи:

- підготовка відповідного навчально-методичного комплексу;
- укладання договорів з бібліотеками;
- узгодження кількості студентів, підготовка наказів та їх затвердження;
- організація зборів зі студентами, видача методичних посібників з проходження практики, за якими студенти повинні підготувати звіти про практику і захистити їх [2].

Проходження практики в бібліотеках надає студентам можливість набути практичних знань, професійних умінь, розвинути функціональні навички, що сприяють формуванню його особистості як фахівця. Саме ця частина навчального процесу допомагає молодому спеціалістові зробити перші кроки з адаптації в колективі фахівців, відчутти себе колегою серед інших працівників, бути відповідальним за певну ділянку роботи, застосувати на практиці знання та вміння. Під час проходження практики студенти мають змогу ознайомитися із реальним станом справ у бібліотеках, іноді доволі складним. Якщо на різних курсах проходження практики відбулось в різних

бібліотеках, то студенти можуть порівняти рівень розвитку бібліотек, згуртованості колективів і результатів їхньої діяльності [1].

На сучасному етапі розвитку бібліотеки енергійно ініціюють програми автоматизації, інформатизації та комп'ютеризації бібліотечних процесів, проекти створення електронних бібліотек, репозиторіїв, зведених каталогів, корпоративних бібліотечних мереж, служб віртуального бібліографічного обслуговування тощо. Інформатизація бібліотек передбачає, що вони змінюють свою комунікаційну сутність. В діяльності бібліотек паралельно з документальною комунікацією існує електронна комунікація. Стрімкий розвиток технологій потребує засвоєння нових знань. Тому логічно, щоб теоретичні курси підкріплювалися практичними завданнями які відбуваються в реальних умовах. Найкращим чином це можливо реалізувати якщо одну із провідних бібліотек міста перетворити на лабораторію для виконання практичних завдань. В умовах Харкова для факультету бібліотекознавства та інформатики Харківської державної академії культури може стати Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленко. Для цього необхідно підготувати проект сумісної діяльності.

У Харкові та Україні в загалом студенти ФБІ ХДАК затребувані на ринку праці, цьому в значній мірі допомагає практика студентів. Викладачі факультету бібліотекознавства та інформатики допомагають студентам в отриманні робочих місць, для цього регулярно проводиться робота зі студентами та керівниками бібліотек щодо працевлаштування студентів ХДАК, оскільки в деяких бібліотеках ВНЗ існує тенденція брати на роботу своїх випускників.

Література

1. Барсукова Г. А. Профессиональная подготовка библиотечных специалистов. Взаимодействие ВУЗа и библиотеки / Г. А. Барсукова // Библиотечное дело – XXI век : науч.-практ. сб. / Рос. гос. б-ка. — М., 2011. — № 1(21). — С. 108–112.
2. Земляника А. І. Узагальнення підходів щодо трансферу знань як елемента інноваційного процесу / А. І. Землянікін, І. І. Лях [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/45490/11-Zemlyankin.pdf?sequence=1>
3. Пичка Е. Б. Современные подходы к организации практики / Е. Б. Пичка // Студенчество: Диалоги о воспитании. — 2009. — № 4. — С. 11–12.